

Vejledning i anvendelse af lokkemad til observation for og fangst af vaskebjørn

Hvor findes vaskebjørnen

Naturligt findes vaskebjørnen i løvskove, gerne nær vand, men stor tilpasningsdygtighed betyder, at den ofte findes overalt hvor der er egnede opholdssteder. I naturen tjener hule træer som opholds- og ynglested, men vaskebjørnen tager i høj grad alternativer i brug. Det kan være kvasbunker, træ- og halmstakke, men også udhuse, lader og beboelsesbygninger. I Tyskland er vaskebjørnen i stort tal søgt ind i byerne, hvor der findes både skjul og rigelig adgang til føde.

Vaskebjørnen søger gerne langs vandløb, men anvender også andre naturlige ledelinjer i landskabet og tiltrækkes bl.a. af majsmarker, frugtplantager og tilgængeligt affald.

Når man har udset de strukturer i landskabet, som skal danne udgangspunkt for overvågning/fældeplacering, er det vigtigt at se efter detaljer på stedet. Eksisterende veksler, markante naturelementer, terrænmæssige "flaskehalse" og fremherskende vindretninger udpeger målet for placering.

Beliggenhed, kan være afgørende for et hussalg, men en fældes placering, kan også være altafgørende for om dyret "flytter ind". Al succesfuld fældefangst beror på en række praktiske hensyn i forbindelse med opstilling og vedligehold, men uanset alle disse forhold er helt på plads, er det nødvendigt at have stor opmærksomhed på placeringen. Giver en fælde ikke resultat inden for 6-7 uger, bør man overveje at flytte den. Små ændringer kan være udslagsgivende, og i nogle tilfælde kan en ny placering inden for 20-50 meter vise sig at være den rigtige.

Lokkemad i fælder og på foderpladser

Vaskebjørn, som er altædende (omnivor), lokkes gerne af flere vegetabiliske produkter, end det almindeligvis gælder for rovdyr. Det betyder, at velfungerende lokke- eller fangstpladser for vaskebjørn kan anlægges uden forudgående tilladelse fra Miljøstyrelsen. Desuden er der god adgang til lokkemad, da det kan købes i dagligvarebutikker. Anvendelse af vegetabiliske produkter reducerer også bifangster af andre rovdyr og unødigt mange besøg/billeder af uvedkommende arter.

Lokkemad på overvågnings- og foderpladser kan anbringes i en form for beholder, så den holder længe, hvorved udgifter og tidsforbrug kan holdes på et minimum.

Lokkemad til vaskebjørn skal helst skille sig positivt ud i forhold til andet tilgængeligt føde. Det betyder naturligvis, at muligheder og resultatet af indsatsen svinger med årstidens tilbud.

Herunder listet nogle af de mest velegnede typer lokkemad, som skiller sig ud i forhold til almindeligt tilgængelig føde. Det kan være en god ide, at være opmærksom på andre især søde produkter. Emnerne anvendes med fordel i en eller anden kombination. Se også regler for anvendelse af lokkemad sidst i denne tekst.

• Rosiner	• Grøntsager
• Peanutbutter	• Fuldfoder til hunde- og katte (gerne med fisk)
• Skumfiduser/marshmallows (især hvis de anvendes synligt)	• Fiskefoder/dambrugsfoder *
• Marmelade	• Wienerbrød (uden flødeskum) *
• Sød frugt – æbler, pærer, vandmelon, dåsemajs (f.eks. kasseret pga. overmodenhed)	

** Se regler for anvendelse af visse typer lokkemad nederst*

Baitpladser for overvågning af vaskebjørn

Overvågning for vaskebjørn kan foretages, som det er tilfældet for mårhund. Lokkemaden kan dog anbringes i beholdere, som tillader duft, men ikke adgang til lokkemaden. Det sikrer lang levetid, hvilket især er oplagt i en situation hvor vaskebjørne er meget få, lige som fugle og gnavere ikke tiltrækkes unødigt og æder lokkemaden. Vær opmærksom på vaskebjørnens interesse for frugt og visse grøntsager. Det er oplagt at anvende kasseret frugt/nedfaldsfrugt eller lign. Frugt og grøntsager udlægges på jorden, eller på en hævet placering ved baitpladsen.

Ved mistanke om tilstedeværelse af vaskebjørn, kan man med fordel efterlade lidt lokkemad uden

for beholderen, så interessen for stedet holdes ved lige og der opstilles omgående en egnet fælde.

Ønsker man at tilføre eksisterende foderpladser for mårhund noget lokkemiddel for vaskebjørn, gøres det mest enkelt ved at forsyne et sylteglas eller lign. beholder med huller i låget. Glasset fyldes med lokkemad og tøjres med ståltråd, så det ikke kan fjernes af dyrene. For at sikre god spredning af fært, bør det hæves mindst en halv meter over jorden. Se også eksempel på lokkepost på næste side.

Vaskebjørnen kan, lige som mårhunden, sove vintersøvn, men går ikke i egentlig vinterdvale. Det betyder, at den i perioder med kulde søger ly og kan sove i op til flere uger. På dage eller i perioder med varmere vejr, vågner den og bevæger sig ud for at søge føde. Dette betyder, at vaskebjørne kan optræde meget ustabil på foderplader og ved fælder.

Fælder til vaskebjørn

Vaskebjørnens snilde og styrke betyder at den sjældent eller aldrig møder forhindringer, den ikke kan overkomme. Det betyder, at den ikke er så forsigtig som en række af de andre rovdyr, og derfor er lettere at lokke i en fælde. Fældefangst er afgørende i indsatsen over for vaskebjørn, men suppleres ved nedlæggelse på baitpladser og evt. lokkejagt, når deres tilholdssted er lokaliseret.

Vaskebjørn fanges som udgangspunkt, i de samme fælder som anvendes til voksne mårhunde og ræve. Dvs. fælder med en indgangsåbning på op til 60x60 cm. jf. vildtskadebekendtgørelsens §35 – Det anbefales at anvende fælder med indgangsåbninger på mindst 40x40 cm. Anvendelse skal i øvrigt følge gældende regler for fælders indretning og brug jf. vildtskadebekendtgørelsens kap. 7.

I forbindelse med fældefangst af vaskebjørn, er det meget vigtigt at være opmærksom på dyrets store "fingerfærdighed" og determination. Hvis fælden er bygget i svage materialer eller låsemekanismen på fælden kan nås af den vaskebjørn, der befinder sig i fælden, er der stor risiko for, at den slipper ud. Fælden skal derfor være i god stand og låse effektivt!

OBS! Håndtering af nedlagte vaskebjørne

Vaskebjørne kan være bærer af Vaskebjørnens Spoleorm (*Baylisascaris procyonis*), som kan overføres til bl.a. hunde og mennesker. Hos mennesker kan infektion føre til lammelser, kramper, ødelæggelse af synet og i værste fald død. Man skal derfor udvise forsigtighed i forbindelse med håndtering af vaskebjørne og tilknyttede miljøer. Undgå derfor at håndtere vaskebjørn uden brug af engangshandsker, og sørg for sikker

emballage af dyret før det flyttes (tillukket plasticsæk). Vaskebjørne fra den danske natur bør sendes til undersøgelse.

Anvendelse af lokkepost

Rundstokken slås 30-40 cm. i jorden, og røret med gennemhullet beholderdel dumpes ned over denne. Beholderdelen fyldes mellem 1/3 og halvt op med et par håndfulde rosiner, skumfiduser, nødder og lign. Peanutbutter kan evt. smøres uden på røret, så beholderen ikke "gror til". Lokkemaden suppleres/udskiftes efter behov – en gang månedligt afhængigt af tilstand.

Vær opmærksom på muligheden for også at anvende wienerbrødsrester som lokkemad. Skumfiduser kan med fordel gøres synlige ved at stikke en kvist igennem et par huller i beholderen, og sætte skumfiduserne på kvisten. Synligheden stimulerer vaskebjørnens interesse. Frugt, grøntsager og lign. kan blot efterlades på jorden omkring lokkeposten.

Materialer: 75 mm kloakrør på 1 m længde.
1 afløbsprop til låg samt træ-skive eller lign. til bund under perforering. Desuden en 50 mm rundstok/pæl på ca. 80-90 cm. længde.

Undersøgelse af nedlagt eller dødfundet vildt

Nedlagt eller dødfundet vildt, som giver anledning til undersøgelse, sendes til Københavns Universitet som led i overvågningen af sygdomme hos vilde dyr i Danmark. Dyr kan også afleveres ved Naturstyrelsens lokale enheder:

<https://naturstyrelsen.dk/lokale-enheder/>

Yderligere information samt indsendelsesblanket findes på følgende hjemmeside:

<https://patologivagten.dk/vildtsundhed/indlevering/>

Regler for anvendelse af lokkemad i fælder og på foderpladser/baitpladser

Anvendelse af lokkemad uden forudgående tilladelse:

- Fuldfoder til hunde og katte
- Vegetabiliske produkter

Ved registrering af foderplads hos Naturstyrelsen:

- Hårde oste, der er lavet af pasteuriseret mælk, og modnet i mindst 21 dage, indkøbt fra danske mejerier og fulgt af et handelsdokument
- Konsum-æg fra dansk registrerede virksomheder
- Trafikdræbt vildt, opsamlet inden for en radius af 10 km fra fælde/baitplads
- Hjortevildt, nedlagt på den frie vildtbane inden for en radius af 10 km fra fælde/baitplads eller inden for samme habitat på samme ejendom
- Vildkaniner, nedlagt på den frie vildtbane inden for en radius af 10 km fra fælde/baitplads eller inden for samme habitat på samme ejendom
- Foderpiller godkendt til brug i danske akvakulturbrug
- Bagværk som er færdigbagt, uden flødeskum

Registrering af foderplads [kan foretages her:](https://kan.foretages.her:kortlink.dk/2uz28)
[kortlink.dk/2uz28](https://kan.foretages.her:kortlink.dk/2uz28)

Eller ved download af denne web-app til telefon: [til ovenstående link](https://kan.foretages.her:kortlink.dk/2uz28)

Nedlægges eller observeres vaskebjørn, herunder trafikdræbte, er det vigtigt at meddele dette til Danmarks Jægerforbund, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø eller Naturstyrelsen, som samarbejder om information og indsats.

Information og dyr indgår i undersøgelser af og overvågning for vaskebjørn i Danmark:

Kontakt:

Danmarks Jægerforbund
www.jaegerforbundet.dk
Jesper Kjær Illemann
Mail: jki@jaegerme.dk
tlf.: 50 60 22 31

www.sgav.dk
Peter Kyvsgaard
Mail: pekyv@sgav.dk
Tlf.: 51 19 28 90

Mail: nst@nst.dk
Tlf.: 72 54 30 00

Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Naturstyrelsen – www.nst.dk
De lokale vildtkonsulenter